

تغییرات فیزیکوشیمیایی طی رشد و نمو میوه انار (*Punica granatum* L)

سید حسین میردهقان^۱ و مجید راحمی^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه ولی عصر(عج) رفسنجان

۲- استاد بخش علوم باگبانی دانشگاه شیراز

انار یکی از میوه‌های مهم و اقتصادی مناطق کویری ایران محسوب می‌شود، که صادرات آن برای بازارهای جهانی در دهه‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است. هر سال ترکیبگی، آفتاب سوختگی و اندازه متفاوت میوه در زمان برداشت باعث شده که تعدادی از آنها کیفیت لازم را از دست بدهد، بنابراین شناختن فازهای مختلف رشد لازم و ضروری است. تغییرات فیزیکی و شیمیایی در طول رشد و نمو میوه انار رقم "ملس یزدی" در سال ۱۳۸۳ مورد مطالعه قرار گرفت. الگوی رشد و نمو میوه بر اساس قطر، طول، وزن تر و خشک میوه، هر ۱۰ روز پس از مرحله تمام گل در طول فصل تعیین گردید، و آهنگ رشد نسبی محاسبه شد. نتایج حاصل بیانگر آن است که بر اساس تغییرات در طول و قطر میوه، رشد میوه به صورت simple sigmoid ادامه می‌یابد. ولی زمانی که از وزن تر و خشک میوه استفاده گردید منحنی به صورت

خطی افزایش می‌یابد. میزان مواد جامد محلول و پهاش پس از یک کاهش جزیی در اوایل فصل افزایش یافت، در حالیکه میزان اسید کل کاهش یافت. میزان کل ترکیبات فتلی در پوست و قسمت خوراکی میوه (همراه با بذر) تا زمان برداشت کاهش یافت.